

ESPOSTI

2018/3

Toimitus

Päätoimittaja Tuure Äikäs

Susanna Akkila

Taittäjä Jooa Linqvist

Síiri Luukkonen

Sumuel Valo

Kiitokset: Alex ja

Katarína

Pääkirjoitus – 4

Näkökulmia – 6

Kuvia, Kuvia – 8

Noin viikon studiossa – 11

Lukion yleiskokouksessa – 12

**Sodan todellisuutta näyttämöllä ja kansien välissä –
14**

Kumouksen myrskyt, kapinat ja tyrskyt – 17

Diu diu – 19

Pääkirjoitus

Tuure Äikäs

I've never seen a dog like this

Lenkillä tuli vastaan koira, joka kierteli arkisesti lyhtypylvästä. Sitä samaa pylvästä, johon kaikki seudun koirat ovat jättäneet oman viestinsä.

Kaikille koirille tämä arkinen lenkkeily ei riitä, tai oikeastaan niiden omistajat näkevät koirassaan mahdollisuuksia muuhunkin toimintaan esimerkiksi näin: "Meidän Pablossa on terapeutin ominaisuuksia."

Koiria on hyödynnetty vuosikymmeniä poliisikoirina ja nyt koirien tehtävät laajenevat. Sellon kirjastossa Leppävaarassa on ollut **Lukukoirapalvelu** vuodesta 2011. Lukukoiran tehtävänä on kuunnella, kun koiralle luetaan ääneen. Lukija saa olla hidas, tai nopea, mutta hän on kuitenkin lukukoiran mielestä se kaikkein paras lukija. Koira ei arvostele, eikä hauku...

Sellon lukukoira **Börje** on rodultaan maltankoiria, joka on suorittanut Kennelliiton virallisen lukuterapiakoiran opinnot. Koiralle voi varata ajan 15 minuutiksi kerrallaan. Kurssilla on varmistettu, että se on rauhallinen ja viihtyy vieraiden ihmisten kanssa. Omistaja on mukana lähistöllä. Myös palvelukodeissa, sairaaloissa ja päiväkodeissa on kaverikoiria ja tulokset ovat olleet hyviä.

Nyt koirat tulevat myös Suomen yliopistoihin!

Jyväskylän yliopisto taitaa olla ensimmäinen suomalainen yliopisto, joka on aloittanut yliopistotasaisen kaveri- ja lukukoirahankkeen. Toiminta alkaa varsinaisesti syksyllä 2018, mutta sitä kokeillaan jo tänä keväänä.

Koirat ovat opiskelijoiden mukana erilaisissa opiskeluun liittyvissä tilanteissa. Esimerkiksi uuden kielen harjoittelussa ja tenttiin lukemisessa ja muissa keskittymistä vaativissa tilanteissa. Yliopiston lukukoirahankkeen tavoitteena on löytää uusia pedagogisia menetelmiä opetukseen ja löytää uusia mahdollisuuksia opiskelijoiden hyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistämiseksi. Koiria voi tavata myös muina aikoina, esimerkiksi kun lukee lukusalissa tenttiin.

Ja yliopistossa kun ollaan, niin mukana on tietysti myös tutkimusta. Koirien vaikutusta opiskelijoihin seurataan yhteistyössä yliopiston psykologian laitoksen kanssa. Tehdään opiskelijoiden ja opettajien haastatteluja ja havainnoidaan asioita ja yritetään keksiä mittareita. Millaisiahan mittausvälineitä tähän voidaan kehittää?

Muualta päin maailmaa tulleiden tutkimustulosten mukaan kaveri- ja lukukoirat lisäävät opiskelijoiden onnistumisen kokemuksia, opiskelumotivaatiota ja keskittymiskykyä. Koirien kanssa oleminen on opiskelijoiden mukaan helpottanut stressiä jopa huomattavasti.

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksen mukaan joka kolmas korkeakouluopiskelija kokee opintojen aiheuttamaa voimakasta stressiä ja esiintymistilanteet aiheuttavat monelle jännitystä.

Koira kuuntelee, mutta ei arvostele tai huomauttele virheistä. Tehtävään sopii koira, joka on erittäin rauhallinen. Torontolaisen yliopiston yhdeksi kaverikoiraksi valittu kultainen noutaja *Grace* on jopa niin rauhallinen, että ohikulkijat epäilevät onko se enää hengissä: "I've never seen a dog like this – have you checked her heartbeat?"

Olisiko Jylla ensimmäinen lukio, johon "palkataan" koiria? Moni on törmännyt koulun käytävillä Tapani-opon koiraan. Ehkä se haluaa opettajaksi. Tai opoksi.

Tässä kevään viimeisessä numerossa on aiheina muun muassa erittäin vaikuttava Kom-teatterin Verirusut, lukion yleiskokous ja ykkösten Yle-vierailu.

Tuure Äikäs, Päätoimittaja /

tuure.äikäs@eduespoo.fi

Näkökulmia

Siiri Luukkonen

Kaikkeen voi asennoitua monella eri tapaa.

Kuuma ahdistava bussi – matka jolloin näkee maisemia

Kuuma sää – ihanan valoisaa

Tylsä kirja – opettava tarina

Niin laiha malli netissä – Vai onko se pelkkää valetta?

Juttelin kaverini kanssa illalla puhelimessa, niin kuin melkein joka ilta. Silloin oli ollut huono päivä ja kerroin, mikä mättää. Huono fiilikseni johtui vertailusta...itseni vertailusta.

”Jos kilpailee koko ajan itsensä kanssa, niin siitä katoaa realismi.”

-Kuulin kaverini sanovan. (Arvostan sitä, että hän sanoi asian minulle suoraan, kiitos.)

Löysin itseni pohtimasta lausahdusta monina iltoina. Löysin sokkeloisia näkökulmia, mutta yhtenä iltana se pamahti. Sain otteen mietteistäni, vihdoinkin. Minusta on ok verrata itseään muihin, jos sitä tekee sellaisella tasolla, että se pysyy aisoissa, motivoi ja puskee eteenpäin omia päämääriään kohti. Esimerkiksi taiteen harrastajana vertailen paljon omia töitani muiden töihin, koska koen, että haluan olla parempi ja koitan oivaltaa, miten voisin tehdä asiat taitavammin. Niin että vielä joku päivä joku katsoisi töitani samoin, miten minä katson muiden teoksia. Ei niin että solvaa ja haukkuu itseään ja puskee menemään pakosta eikä tahdosta ja halusta. Se että työntää itseänsä alaspäin ei luo hyvää henkistä tilaa...rajusti sanottuna aika tappava tapa. On opittava arvostamaan

today my anthro professor said
something kindof really beautiful:

“you all have a little bit of ‘I want to
save the world’ in you, that’s why
you’re here, in college. I want you to
know that it’s okay if you only save
one person, and it’s okay if that
person is you”

I feel like a few people I know could
stand to read this.

itseään ja muita. Jos ei rakasta hitusen vertaakaan itseään, niin miten voisi rakastaa ketään toistakaan?

Pohdin: Virheettömyys on yliarvostettua. Mistä se kumpuaa, se turha halu, olla niin täydellinen...vaikka tietää, ettei sitä saavuta, ellei rakasta itseänsä.

Selailen illalla Instagramia ja silmieni ohi menee kuva toisensa jälkeen postauksia nuorista henkilöistä hyvässä kunnossa oikein nauttimassa kookos juomastansa Los Angelsissa. Sitten katsoo itseänsä peilistä ja vertailu alkakoon. On kamalaa, miten monet nuoret ottavat roolimallinsa netistä tajuamatta, mitä kaikkea niiden julkaisujen takana piilekään. Elämäntyöli jossa ei syö paljoa, urheilee ja kuluttaa sitäkin enemmän, laittaa pakkelia naamaan urakalla ja matkustelee koko ajan kuluttaen maailmaa, äh. Onko se onnellisuutta? Se että kaikki pyörii vain sen ympärillä millaisen kuvan muille antaa itsestään ja kuinka hyvältä näyttää. Joillekin on ja joillekin ei.

Kun tajuaa, kuinka hyvin asiat itsellänsä ovat, on minusta hienoa ja arvostettavaa. Ehkä oma elämä on jopa parempaa kuin jonkun suosituksen lifestyle bloggaajan. Täytyy ymmärtää oma tilanne ja hahmottaa itseänsä ympäröivät tekijät. On paikka missä nukkua, on ilmainen koulu ja jopa kouluruokakin, on ystäviä, on ehkä harrastuskin...se että edes on tässä maailmassa, on ihme. Ei onnellisuus, rakkaus ja unelmaduuni ovelle kolkuta. Työnteko, halu, intohimo ja asennoituminen vie sinut niiden luo.

Tästä kaikesta ja paljon muustakin muodostuu mottoni:

” Onnelliset ovat onnellisia, sillä ymmärtävät olevansa sitä.”

Toivon, että tänä kesänä sinä annat itsellesi tilaa kokea onnen.

Kuvia, Kuvia

Espostin toimitus

Kömpiessäni aamulla pesemään hampaita tervehdin nuorta miestä, jonka leikkasin kaksi vuotta sitten irti Metro-lehdestä. Lehteä luki nainen, joka istui vastapäätä minua, polvet vasten minun polviani, ohuet rapisevat sivut lepäsivät sylissäni.

Miehen kuva oli ensimmäisellä sivulla, ilmeisesti hän oli näyttelijä jossakin elokuvassa. Ruskeat kiharat hapsottivat vallattomina kuvan rajojen yli, hän istui jalat kevyesti harallaan nojaten kyynärpäillä reisiin, katse suunnattuna hennosti vasempaan. Miehen nimeä en tiennyt, mutta kuvan taakse olen kirjoittanut Sörnäinen 21/9. Nainen oli jättänyt lehensä oranssille muovipenkille. Minä repäisin sivun irti ja poistuin seuraavalla pysäkillä.

Peili eteisessä on tapetoitu kuvilla. Sanomalehdistä revittyjä päitä, pyöreiden kulmien sisään kahlittuja tanssijoita. Laumoittain aasialaisten pop-artistien hymyileviä ja sieviä kasvoja. Reissussa rähjäntynyt syyrialainen pakolaispoika. Vasemmistopuolueen puheenjohtaja poseeraamassa punaisen sävyn takana. Tummatukkainen tubettaja, jonka poimin paperiroskien joukosta.

Ne tuijottavat tyhjyyteen tai kameraan haastaen katsojaa. Niitä on liimailtu toistensa yli, ballerina likistyi kirjailijan ja kattoja puhdistavan talonmiehen taakse. Ne ovat kerrostuneet paksuksi laataksi ympäri seiniä, kollaasi tai umpisolmu, teipillä kasaan kyhätty niin että läpinäkyvät suikaleet peittävät kulmien lisäksi kasvoja. Osa niistä on mennyt kupruille, roikkuu osittain irti tai on vain käpristynyt, kun riennän kotiin ja pyyhkäisen tahattomasti kuvia pitkän takkini lumisella helmalla.

Ystävälläni oli pimennysverhot ala-asteen lopulta poismuuttoon saakka. Olin aivan kauhuissani, kuinka hän voi elää tietämättä miltä ulkona näyttää. Mutta häntä ei häirinnyt. Hänen seinänsä olivat siniset, oikeanpuoleisella

seinällä oli musta liitutaulu ja vasemmalla puolella samankokoinen musta laatta pimennysverhoa. Se oli symmetristä. Hän halusi pelata rauhassa, pitää kattovaloa päällä vuorokauden ympäri häiriintymättä näyttöön paistavasta auringosta.

Nyt minunkin ikkunani on pimeä. Kuvapeitteessä on yksi paksun ja kulmikkaan L-kirjaimen muotoinen reikä. Taitoskohta on levein ja muoto kapenee kärkiä kohti. Kun painaa vasemman poskipäänsä tribuuttipukuiseen Jennifer Lawrencen rintaa vasten, näkee alhaalla hämmöttävän kaistaleen täysiä parkkiruutuja ja vastapäätä ehkä yhden harmaan talon. Osan näkymästä peittää sälekaihtimet.

Minä aloin laittaa lappuja seinilleni yläasteella. Varastin musiikinluokasta nuotit David Bowien kappaleeseen Life on Mars ja liimasin sen sänkyyni viereen, pienen sinisen enkelitaulun rinnalle. Salamasilmäinen Bowie vartioi minua paremmin kuin enkeli ikinä, saatoin maata vihreällä päiväpeitolla ja näppäillä sointuja kitaralle. Laulujen jälkeen tuli pieniä tarinoita ja tekstinpätkiä

Tilanne alkoi levitä käsiin, kun äiti tilasi minulle Helsingin Sanomat ystävänpäivän lahja-alennuksella. Nuori ja naiivi minä rakasti maailman kauneutta, tarinoita jotka kasvot kätkevät, leikkasi punakahvaisilla saksilla joka aamu jonkun kuvan ja kiinnitti sen seinään. Henkseleihin pukeutunut mies, joka jorasi niin että kädet peittivät sivun. Pörröpäinen kosmologi.

Mekkoon pukeutunut parrakas euroviisuedustaja, joka sai äidin ahdistumaan. Heistä muodostui kokoelma katseita, joiden luo oli hyvä palata.

Jonkunhan heidät täytyy pelastaa. Lattioilta, hattuhyllyiltä, ilmoitustauluilta, asematunneleista. Kun näytelmän viimeinen esitys on mennyt, kevätmuodin aika kääntynyt taas talveksi tai vaalitulos selvillä, on kai parempi kohtalo päätyä minun seinälleni kuin kaatopaikalle.

"Ei tunnu niin yksinäiseltä kun ympärillä on paljon ihmisiä", vastasin, kun tyttöystävä oli ensimmäistä kertaa luonani käymässä ja säikähti satoja silmäpareja. Hän ei koskaan tullut uudestaan.

Suurimman kuvan poimin taidenäyttelystä, jossa keskellä näyttelysalia oli tyydyttävän tasainen pino julisteita. Asetin julisteen vaatekaappini oveen. Neljä vaakaviivaa valkeassa lasissa muistuttavat minua siitä, että kuva on vinossa. A3-kokoinen puolilähikuva on lähes luonnollisen ihmisen kokoinen. Hän katsoo arvoituksellisesti kameraan, paljastaen kasvoistaan oikean puolen niin että vasen typistyy. Päässä on musta lippalakki ja sinisen paidan vasempaan hihaan on painettu erään urheiluvaatemerkin logo. Julisteen toiselle puolelle vasempaan yläkulmaan on kirjoitettu Kiasma 11/2, väärin päin ja lyijykynä ei kunnolla pysynyt kiiltävässä pinnassa. Suukotan ylvästä hahmoa joka aamu poistuessani kotoa.

Noin viikon studiossa

Alex

Ykköset pääsivät yleisöksi Noin viikon studioon, joka tekee Noin viikon uutisten hengessä loistavaa ajankohtaissatiiria.

Miksi on niin tärkeää käsitellä päivän media-aiheita naurun avulla?

Huumori on tärkeä retorinen keino ja vuorovaikutuksen muoto. Sillä pyritään naurattamaan tai vaikkapa purkamaan jännitystä haastavissakin tilanteissa. Nauru leviää helposti ihmisestä toiseen ja saattaa muuttaa kuulijan suhtautumista käsiteltävään asiaan. Huumori on toisaalta tehokas vaikuttamisen keino, jos sen käyttäjä osaa hyödyntää sitä oikeissa tilanteissa.

Yleisölle tai pienemmälle ryhmälle puhuessa jo muutamalla vitsillä saa helposti huomion keskitetyksi itseensä. Lisäksi vaikea tai puhujaa vastustava yleisö voidaan saada haltuun huumoria käyttämällä. Yleisesti ottaen kuuntelijat myös pitävät humoristisesta puhujasta ja samalla luottamus sekä uskottavuus tehostuvat. Etenkin itseironian maltillisella käytöllä suosion määrä voi kasvaa huomattavasti.

Huumorilla on myös paikkansa vaikuttamisen keinona tosisissa tilanteissa. Argumentoinnissa vastapuoli voidaan saada harhautumaan vastaväitteistä keventämällä tunnelmaa hauskemaksi. Tämä voi olla erittäin hyödyllistä ja hyvän väittelijän onkin syytä osata jollain tasolla saamaan vastustaja nauramaan. Myöskin haastavista ja vaikeista asioista keskusteleminen voi lähteä käyntiin ”rikkomalla jään” huumorilla.

Nauru vaikuttaa positiivisesti hyvinvointiimme. Huumorin hyödyntäjä vähentää ympärillä olevien stressiä ja siten parantaa immuunijärjestelmää.

Esimerkiksi sydämen verenkierto tehostuu nauraessa ja samalla iloa tuovat hormonit eli endorfiinit vähentävät kivun tunnetta. Huumori siis edesauttaa laajasti terveyttä.

Vaikuttaminen on monimuotoista ja tärkeää, jotta asiat saadaan muuttumaan. Huumorilla on tässä laaja merkitys. Käyttötapoja on useita ja taitava vitsiniekka saakin hyödynnettyä toisten naurua vaikuttaakseen. Oikealla käytöllä huumori on myös hauskaa kaikille!

Lukion yleiskokous

Siiri Luukkonen

Oppilaskunta järjesti 2.5 lukion yleiskokouksen auditoriossa. Paikalla olivat kaikki oppilaat ja rehtori.

Kysymyksiä sai lähettää anonyyminä etukäteen ja kysyä suoraan paikan päällä. Ideana on siis se, että rehtori vastaa kaikkiin oppilaitten esittämiin kysymyksiin.

Tämä on myös ensimmäinen kerta rehtorimme 16-vuotisen uran aikana, kun tällainen järjestetään.

Kysymykset ja niihin esitetyt vastaukset:

1. Miksi patterit eivät ole päällä talvella?
 - Ne ovat päällä, mutta sovitun verran. NCC:n kanssa on sopimus, että he valvovat koulumme lämpötilaa ja hiilidioksidi pitoisuutta ja muuta mittareilla. Rehtori on myös ollut heihin yhteydessä, jos on ollut liian kylmä sisäilma. NCC tuo kesän aikana jokaiseen luokkaan lämpömittarin, joiden avulla koulumme lämpötilaa tarkkaillaan.
2. Miksi luokkien valot ovat niin kirkkaat?

- Koska rehtori valitsi kouluun kirkkaat valot. Opettajien kanssa voi sopia asiasta. esim. he jotka saavat päänsärkyä liian kirkkaista valoista, voivat mennä toiselle puolelle luokkaa ja loput toiselle puolelle. Tämä toimii niissä luokissa, joissa useampi valokatkaisin.

3. Miksi ei ole enemmän oleskelutiloja, joissa olisi sohvia, tuoleja, kahvinkeitin ja jääkaappi?

- Johtuu rahanpuutteesta. Ehdotuksia voi toki antaa rehtorille.

4. Miksi on niin paljon palautettavia tehtäviä?

- Koska OPS16 toi mukanaan jatkuvan näytön. Arviointiviikoilla ei enää deadlineja eikä väliarviointiviikolla. Näistäkin asioista voi mennä rohkeasti ja vapaasti puhumaan rehtorille, jos tehtävien määrä on liian suuri.

5. Miksi ei ole kokeenpalautus päivää?

- Se oli aikaisemmin, mutta ei enää, sillä vain kolmasosa tuli paikalle.

6. Miksi niin paljon sähköisiä oppimisympäristöjä?

- Koska jokaisella kustantajalla on omansa. Espoo osti kaikille oppilaille Googlen ja Microsoftin. YTL:llä on Abitti. Mutta hankalaahan se on.

7. Miksi aamulla kaikista ovista ei pääse sisään?

- Turvallisuus syistä. Lähtökohtaisesti kaikki ovet auki välituntisin. Vahtimestarin luona oleva C1 ovi on aina auki.

8. Miksi kielihuoltoa ei ole myös abeille vaan vain ykkösille?

- Budjetin leikkauksen takia.

Sodan todellisuutta näyttämöllä ja kansien välissä

Katarina

”Verirusut” on tositapahtumiin pohjautuva kertomus kahtia jakautuneesta Suomesta vuoden 1918 sisällissodan aikaan. Teon on alun perin Anneli Kannon käsialaa ja siitä on sovitettu näytelmän Lauri Maijalan johdosta, jota esitetään parhaillaan KOM-teatterissa. Verirusut keskittyy kuvaamaan sisällissodan tapahtumia naisten näkökulmasta. Tarina seuraa sodan kulun lisäksi tavallisten nuorten elämää – rakkautta, ystävyys-suhteita ja tulevaisuudesta haaveilua. Sodan syttyessä naiset eivät tahdo jäädä syrjään, vaan päättävät perustaa oman naiskaartinsa. Naisten asema yhteiskunnassa on mitätön, joten kuka voisi vastustaa ideaa kiväärin tarttumisesta. Naiset tekevät sodan edetessä radikaaleja tekoja: hiukset leikataan, hame vaihtuu housuihin ja olkapäälle ilmestyy kivääri. Nuorten vallankumousta leimaa lapsekas innostus ja realismin puute. Onkin järkyttävää havaita, kuinka helppoa nuoret tietämättömät naiset on houkutella mukaan sotaan. Tarinan aikana tytöistä kasvaa itsenäistyneitä naisia, jotka ovat valmiita sodan nimessä uhraamaan jopa henkensä.

Kannon kirjoittamassa teoksessa keskitytään seuraamaan kolmen naisen – Sigridin, Martan ja Lempin elämää. Teos jakautuu myös kolmeen osaan.

Sodan kulkua tarkastellaan Tampereella, Lahdessa ja Valkeakoskella.

Kirjailija on onnistunut tuomaan esille tarkkoja historiallisia näkökulmia.

Kanno osaa kirjoittaa syvällisesti, mutta samalla viihdyttäen lukijaa. Kerronta

on paikoitellen hyvin kaunista ja jopa humoristista. Vaikka Kanno kuvaa laajasti sisällissodan kurjuuksia, tuo hän myös esiin vuoden 1918 hyvät asiat ja tapahtumat. Teoksen teksti on kuitenkin rajua. Vankileirien epäinhimilliset olosuhteet saavat aikaan epätodellisen olon. Onko tämä kaikki oikeasti voinut tapahtunut maassa, jossa nykyään demokratiaa pidetään yhtenä tärkeimmistä arvoista?

Lauri Maijalan teatterisovitus Verirusuista keskittyy seuraamaan tapahtumia yhden naisen – Sigridin näkökulmasta. Näytelmä kuvastaa hyvin nuoren naisen kasvutarinaa. Sovitus sisältää kaksi osaa alkuperäisestä kirjasta, Valkeakosken ja Lahden tapahtumat. Kertomukset Tampereen sodan kulusta on jätetty esityksestä kokonaan pois. Teatterin toteutus on upea. KOM-teatterin tiivis tunnelma ja näyttelijöiden uskottavat suoritukset tuovat katsojalle kylmät väreet. Musiikki kulkee olennaisena osana tarinaa ja onnistuu saamaan katsojan nauramaan ja välillä jopa itkemään. Musiikki lisää myös esityksen draaman tunnetta, ja erityisesti moniääniset laulut ovat vaikuttavia. Toteutus luottaa katsojan kykyyn päätellä asioita, minkä vuoksi tapahtumia ei ole liialti selitelty tai kuvailtu. Vaikka teatteri kertoo mielivaltaisuudesta ja sisällissodan järkyttävistä tapahtumista, ei se kuitenkaan ole ”iloton näytelmä”. Nuorten tyttöjen tavallinen teiniarki nostattaa hymyn katsojan huulille. Katsoja päästetäänkin seuraamaan tyttöjen elämän kehityskaarta tavallisista työläisistä kaikkensa antaviksi taistelijoiksi. Teatteria katsoessa nousee kuitenkin pakostakin esiin epätoivo, sillä on mahdotonta olla aavistamatta, että onnellista loppua ei tulisi näkemään.

Kirja ja näytelmä täydentävät onnistuneesti toisiaan. Teoksista nousevat esiin erilaiset näkökulmat ja kokonaiskuva hahmottuu laajemmaksi. Kirja onnistuu tuomaan vahvemmin esille sodan kurjuuden. Se kertoo todellisuuden kaiken takana – köyhyyden, nälänhädän ja vankileirien epäinhimilliset olot. Teatteri kuitenkin saa minussa aikaan paljon laajemman tunneskaalan. Musiikki ja näyttelijöiden eläytyminen pistävät katsojan välillä nauramaan ja välillä

pyyhkimään kyyneleitään. Toisesta kulmasta katsottuna, kirja onnistuu kuitenkin myös kuvailemaan henkilöhahmojen tunteita laajemmin, joka nostattaa jälleen lukijan tunteet pintaan. Näytelmä kuitenkin kykenee taas paremmin tuomaan esille kertomuksen symboliikkaa. Yleisön poistumisreitille on aseteltu punaisia ruusuja, joiden päälle katsojan on melkein mahdotonta olla astumatta. Yleisön päätettäväksi jää, mitä nämä ”veriruusut” heille symboloivat. Mutta perusidea teoksissa on sama. Teatteri-iltaa täydensi viha, suru ja raivostus. Nämä samat tunteet nousivat esiin myös kotisohvalla, tarttuessani kiinni kirjan kansiin.

Nähtyään tai luettuaan kyseisen teoksen olo on tyhjä. Onko kaikki tämä voinut oikeasti tapahtua joskus Suomessa? Veriruusujen aihe on pohjattoman surullinen, ja teos herättää uskomattoman voimakkaita tunteita. Tyttöjen epävarmuuden muuttuminen taistelutahdoksi on ihailtavaa. Naisten asennetta kuvaa hyvin ennen taisteluihin lähtöä ilmoille annettu huudahdus: ”Tuli mitä tuli, ollaanhan kerran oltu ihmisiä mekin!” Fiktio onnistutaan sekoittamaan taitavasti faktoihin ja koska teos pohjautuu todellisiin tapahtumiin, on lopputulos jo ennestään selvä. Tämä tarina ei yksinkertaisesti voi saada onnellista päätöstä. Joten – jos haluat nähdä koskettavaa ja taidokasta teatteria vakavien asioiden äärellä, varaa lippusi KOM-teatteriin. Veriruusuja esitetään lokakuun loppuun asti. Jos taas haluat lukea koskettavan kirjan, joka ei päästä lukijaa otteestaan, hanki teos käsiisi. Tai kaikkein parhaimmassa tapauksessa tee niin kuin minä - toteuta molemmat. Minkä tahansa vaihtoehdon valitset, lupaan että tämä teos ei tule pettämään sinua.

Kumouksen myrskyt, kapinat ja tyrskyt

Tuure Äikäs

"Suojeluskunnat Suomenmaassa järjestystä vaatii, kaikki ryssät maasta pois
ja alas punakaarti"

*Asemat on hävitty, on pimeää ja edestä kuuluu tömisevät askeleet ja uhkaava
sotilaslaulu. Ei ole muuta vaihtoehtoa, kuin juosta karkuun.*

Tuohon päättyy *Veriruusut*-näytelmän ensimmäinen näytös. Väliaika alkaa ja
ovet avautuvat *KOM-teatterin* ahtaaseen käytävään. Ilmassa on jännitystä ja
surua, sillä jokainen yleisöstä aavistaa miten surullisesti tarina tulee
loppumaan.

Ohjaaja *Lauri Maijala* on sovittanut Anneli Kannon kirjasta *Veriruusut*
vaikuttavan näytelmän, jossa kuvataan sisällissodan tapahtumia punaisten
naissotilaiden silmin. Sisällissotaan johtaneita tapahtumia taustoitetaan
hyvin. Vanhemmat pakottavat 15-vuotiaan valkeakoskelaisen *Sigridin* töihin
tehtaaseen, jossa hän saa kavereita, mutta tehtaan johtaja on tyttöjä
pahoinpitelevä paskiainen ja palkka on huono.

Vuoden 1918 alussa Helsingistä lähtee leviämään tieto työläisten
vallankumouksesta. Pian Sigridin kaltaisten tehtaantyttyjen maailma
muuttuu, kun myös Valkeakoskelle perustetaan punaisten naiskaarti, johon
tytöt päättävät liittyä. Punaisten naissotilaista leviää valkoisten keskuudessa
hurjia huhuja ja heitä pidetään väkivaltaisina.

"Kumouksen myrskyt
kapinat ja tyrskyt
riehuu valtakunnan äärest äärehen.
Siellä hirmuhenget saavat
sydänverta janoavat
särpiellä hurmejuomat kanssa korppien"
- Punakaartin marssi

Näytelmä on erittäin ajankohtainen erityisesti naisten oikeuksien kannalta. Nykyisessä #metoo-kampanjassa on esillä samoja naisten oikeuksia koskevia asioita kuin *Veriruuusut*-näytelmässä. Historia, varsinkin sotahistoria, on usein kirjoitettu miesten näkökulmasta. On virkistävää kuulla myös naisten osuudesta. Sisällissota on ollut vaiettu aihe monessa sukupolven ja sen julmuuksien lonkerot ulottuvat yllättäen pitkälle tähänkin päivään. Nyt vasta 100 vuoden päästä on turvallista alkaa puhua tapahtumista niiden oikeilla nimillä.

Esityksessä on ihailtavaa myös se, että siinä ei tuomita tai osoiteta sormella kumpakaan osapuolta. Se vain kertoo naiskaartiin liittyvien tyttöjen rankan tarinan. Esityksessä rikotaan ennakkosetelmia, kun esimerkiksi valkoisille ei ole rooleja ollenkaan ja tehtaanomistajamiestä näyttelee nainen.

Yleisö on ottanut näytelmän hyvin vastaan ja se on saanut todella hyviä arvioita. Suosiosta kertoo jotain myös kirjastojen massiivinen varausjono *Veriruuusut*-kirjalle.

Diu diu

Susanna Akkila

Joskus keväisin innostuu siivoilemaan vanhoja materiaaleja ja tällä kertaa törmäsinkin johonkin todella vanhaan: oppilaskunnan hallituksen toimittamaan vuosikirjaan lukuvuodelta 2006 – 2007.

Aikamatka reilun 10 vuoden taakse oli hieno! Julkaisu on mm. täynnä kuvia oppilaista, jotka yhtäkkiä muistaa ihan kirkkaasti, ja meistä opeista, jotka yllättäen näytämme tosi nuorilta.

Nauru pääsi, kun luin oman kirjoitukseni, jonka olin laatinut paitsi oppilaskunnan ohjaavan open myös 10 vuotta Jyllassa työskennelleen äikänopen näkökulmasta:

”Olemme vihdoinkin siirtyneet uudelle vuosituhannelle – hieman myöhässä mutta sitäkin innokkaampina”, lausun hieman kriittisesti, vaikka opinahjomme on aina ollut valtakunnan ensimmäisiä digiloikkaajia. ”Opetus taittuu smart boardin edessä ja videotykin loisteessa yleisön kannustaessa yhä villimpien power point -esitysten tekemiseen”, maalailen. ”Hyvästi, piirtoheittimet! Hyvästi, telkkarit!” huutelen. Siis mitä? Tiedättekö te, rakkaat opiskelijamme, mikä piirtoheitin edes on? Minä en ainakaan sellaista vekotinta täältä pilvestäni muista. ”Sähköinen ote sykkiköön opetuksen sydämessä!” Hahaha, olisitpa vaan tiennyt, Susanna, vuoden 2018 meininkiä!

11 vuotta sitten äidinkielen yo-koe oli kokenut murroksen. Oli luovuttu kahdesta aineesta ja siirrytty tekstitaidon kokeeseen ja esseeseen. Eipä kelvannut sellainen ratkaisu kauan ytl:lle, sillä koe uudistuu taas ensi syksynä, kun kaikki kirjoittavat sähköisenä tutkintona ensin lukutaidon kokeen ja sitten kirjoitustaidon kokeen. Arvauskilpailu: mikä on aineen, siis esseen, ei vaan kirjoitustaidon nimi 2030-luvulla!

”Sähköähän on opetuksen sisällöissä ollut aina, ja välineet ovat vain välineitä”, totean reilut 10 vuotta sitten. Matkan varrella on kuitenkin tuntunut, että Espoon kaupunki, opetushallitus ja ylioppilastutkintolautakunta ovat tehneet digistä tärkeimmän asian sisällön kustannuksella. Samaan aikaan uutisoidaan lukemisen heikkenemisestä, eikä

ihme. Kun vaikkapa äikän kursseille pitää mahdollistaa kaikki vanhat ja uudet tekstilajit, mihinkään ei ole kunnolla aikaa pysähtyä. Edes aikuiset eivät enää jaksa lukea tai ymmärtää, kun muka-tieto on klikkiotsikossa ja muka-totuus somessa. Samaan aikaan myös esitellään tutkimustuloksia, joiden mukaan sekä oppilaat että opettajat väsyvät. Ei ole ihme sekään. Uusi opetussuunnitelma vie oppimisen jonnekin sellaiselle elämys-, arviointi- ja verkkotasolle, että oppilasparat hengästyvät ja opettajat kokevat riittämättömyyden tunnetta. Voimia meille kaikille!

”Diu diu”, lopetan vuosikirjan tekstini. Siinä on muuten sellaiset viisauden sanat, jotka kiteyttävät varmasti myös lukuvuoden 2017 – 2018.

Hyvää kesää kaikille siis opettajahuoneesta! Kiitos Epostin upealle toimittajatiimille! Kiitos kaikille lukijoille! ”Opiskelijat eivät onneksi muutu mihinkään vaan pysyvät yhtä ihanina, sosiaalisesti lahjakkaina ja opettajaansa motivoivina nuorina.”